

#30nuspelsdrets

DIA UNIVERSAL DE LA INFÀNCIA
REpte COL·LECTIU 2019

Presentació

Fitxa general

Pistes per preparar el 20N

Activitats prèvies

Jornada 20N: Gimcana “una mar de drets”

Annexos:

- ⇒ Manifest 2019
- ⇒ Circular famílies
- ⇒ Pòster Drets de l'infant
- ⇒ Poema Podries de Joana Raspall

#30nusospelsdrets

#30nusospelsdrets és un **repte col·lectiu** impulsat per Fundesplai i la Federació Catalana de l'Esplai que té per objectiu **mobilitzar els infants i joves dels esplais, espais educatius del migdia** i l'organització en general, per la **defensa dels drets de la infància**, reconeguts a la [Convenció sobre els Drets de l'infant](#) (CDI), aprovada per l'Assemblea de les Nacions Unides l'any 1989.

Fem 30 anys! el proper 20 de novembre la CDI compleix 30 anys. Segueix sent el tractat internacional ratificat per més països. Tot i això, encara hi ha molt treball a fer perquè es compleixin efectivament els drets de la infància arreu del món.

Des de l'any 2014 i coincidint amb el 25è aniversari de la Convenció, es va posar en marxa **#DretalLleure**, una campanya al carrer, per reclamar l'acompliment de l'article 31 : *L'infant té dret al descans, al lleure, al joc i a la participació en activitats culturals i artístiques*. Així, en aquests darrers anys, cada 20 de novembre, milers d'infants i joves han reivindicat els seus drets en particular, el dret al joc, omplint de propostes lúdiques les places i els carrers de la ciutat. Des del curs 2017, també vinculem la campanya a la temàtica de la proposta educativa vigent.

Com cada any, continuarem reivindicant el **dret al joc (art.31)** però també posarem l'accent en d'altres **drets** que es relacionen **més específicament amb els continguts de la proposta educativa nuSOS**, per a la ciutadania global: **Igualtat** (Art.2); **Identitat** (Art. 7 i 8); **Salut i vida** (Art. 6,24 i 25); **Protecció** (Art. 3,19, 20,21,22, 32,33,34,35, 36,37,38).

Recordem: La Convenció recull els drets dels infants i joves menors de 18 anys. Els drets estan íntimament relacionats amb les obligacions i les responsabilitats, és a dir, els articles són d'obligatori compliment, pels governs i totes les persones. Quatre principis bàsics: no discriminació, interès superior de l'infant, dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament i participació. Aquesta llei reconeix l'infant com a subjecte de drets, com una persona capaç d'aportar a la societat i defensar els seus drets, i no només com a objecte de protecció. (UNICEF i Save The Children).

Presentació

#30nusospelsdrets

Fitxa general

Objectius

- Conèixer i divulgar la Convenció dels Drets de l'infant.
- Celebrar el 30 Aniversari mitjançant una acció comunicativa que reculli la veu de la infància. Feu una ullada als [vídeos dels infants](#).
- Mobilitzar les nenes, nens, joves, famílies, equip educatiu i comunitat en general, en una acció col·lectiva i pública al carrer en favor dels Drets de l'Infant.
- Sumar a la reivindicació del dret al joc, els drets i els valors que promou la proposta educativa nuSOS.

Què proposem?

11-19 novembre

- Treball educatiu previ amb els infants, joves i les famílies. Activitats de sensibilització i aprofundiment en la temàtica.
- Activitats vinculades a la preparació de la jornada lúdica reivindicativa.

20 o 23 novembre Jornada lúdica i reivindicativa

- Gimcana “**Una mar de drets**”.
- Lectura del **manifest**.
- Gran **acció col·lectiva de creació d'un NUS** mentre recitem o escoltem ([fil musical](#)), el poema “Podries” de l'escriptora Joana Raspall.

En el marc d'aquesta jornada i des de cada un dels territoris, tots els centres participarem d'una **acció col·lectiva que mostrarem a través de les xarxes socials el dia 20 de novembre: Creació d'un gran NUS com a símbol dels valors que promovem**. Cada centre, conjuntament amb els infants i joves, triaran la forma en què es plasmarà aquest gran NUS: gran nus humà, teixit, dibuixat al terra... l'objectiu és implicar la ciutadania en la construcció d'aquest NUS i enregistrar-lo per difondre'l a través de les xarxes. Hashtag: **#DretalLeure** i **#30nusospelsdrets**

#30nuspelsdrets

Pistes per preparar el 20N

Recomanacions

Transformem la jornada del 20 de novembre en una **diada veritablement reivindicativa**.

Motivació per la lectura del manifest. Facilitem la comprensió del text a través del joc. Per exemple: es poden extreure algunes paraules per a que els infants i joves les trobin i completin el manifest.

La veu dels infants i joves és la més important. Repassem el manifest afegint i modificant a partir del debat i les reflexions del grup.

Els Drets de l'Infant tots els dies de l'any. Treballem especialment els drets d'igualtat, identitat, salut i protecció compartint eines per ser actius en la seva defensa.

Corresponsabilitat. Busquem aliances que es sumin a la defensa dels drets al nostre barri o poble, amb les administracions, amb els serveis i amb les entitats i associacions veïnals.

Som altaveu. Fem arribar la veu dels infants i joves a tot el barri o poble amb pancartes, amb falques a la ràdio, amb missatges a les bústies... Etc.

#30nuspelsdrets

Recursos generals i per a la petita infància

Noies i nois 3 - 8 anys

- 01 Els drets del conill
- 02 El taxi
- 03 Peus quiets
- 04 L'elecció

Noies i nois 9 -16 anys

- 01 Viure o sobreviure
- 02 El mirall
- 03 L'elecció

**Activitats
prèvies**

#30nuspelsdrets

Pistes per preparar el 20N

Amb les famílies

“Aquest vaixell conté un missatge”, és una **carta** que pren forma de vaixell de papiroflèxia i que rebran les famílies per informar-les i sensibilitzar-les entorn als valors i el treball que durem a terme el 20N.

Us animem a què els infants construeixin aquets vaixells.

Mireu annex “**circular famílies**”.

Amb les noies i els nois

Els dies previs a la mobilització del 20N han de servir perquè els infants i joves:

1. Coneguin la Convenció (quan es va aprovar, què significa tenir drets, etc). Disposeu de l'eina “el pòster dels drets de l'infant”. Veure annex.
2. Per aprofundir en els articles que es relacionen amb la temàtica nuSOS. Veieu el següent apartat d'activitats prèvies.
3. A més a més, caldrà preveure un espai per co organitzar la mateixa jornada del 20. Implicar-los en la mesura que sigui possible: treballar el manifest, conduir alguna de les proves de la gimcana, lectura del manifest i el poema, etc.
4. Recordeu **vincular aquesta jornada amb [els eixos d'animació de la proposta educativa](#)** . Per exemple, la **Bolboreta** podria deixar-nos un missatge sobre la celebració dels Drets i animar-nos a participar-hi i la **Ubuntu** podria contenir un dels relats per encoratjar al grup a mobilitzar-se.

Recursos generals i per a la petita infància

Per conèixer la Convenció

- [Pòster drets de l'infant](#). Fundesplai.
- [convencio-drets-de-linfant-lectura-facil](#) Ajuntament de Barcelona
- [versio-convencio infants-6-8](#) Save the Children
- [versio-convencio infants-9-11](#) Save the Children
- [versio-convencio -adolescents-12-14](#) Save the Children
- [versio-convencio joves-15-18](#) Save the Children

Chil-

Contes

- [llibre-conte-sconeix-els-teus-drets](#) . Recull de contes i relats breus per educar en valors. (CEESC)
- [Vull tornar a ballar](#). Montse Vilella i Montse Bugatell. Un conte inspirat en experiències reals de persones refugiades que han de fugir de Síria a causa de la guerra. El grup d'educació SABER ha elaborat una **guia didàctica molt completa per treballar el conte**. També hi trobareu versions descarregables del conte i moltes activitats.

Activitats prèvies per a noies i nois de 3 a 8 anys

01. Els drets del conill

Objectiu: Relacionar les necessitats de les persones amb els Drets Humans i els Drets de l'Infant i el dret a viure.

Activitat

Demanarem als infants que s'imaginin que han de tenir cura d'un conillet i li han de posar un nom. Llavors se'ls fa pensar en tot allò que el conill necessita per ser feliç, estar protegit i amb salut. Demanarem quines són totes aquelles coses que necessita i suggeriran coses com ara un cau, palla, menjar, aigua, fer exercici, atenció, amor o, potser, un altre conill per tenir companyia,...

Preguntes pel debat qui es responsabilitza de donar al nostre conill totes aquestes coses que necessita? Si el conill necessita tot això per sobreviure, llavors el conill té dret a tot això?; Qui és responsable d'assegurar que els drets del conill a totes aquestes coses són respectats?

Ajudem a fer transferència. Pensem en nosaltres, els infants: Quines són les coses que necessiten per a desenvolupar-nos i ser feliços, sentir-nos segures i gaudir de salut? qui és el/la responsable d'assegurar als nens i nenes tot allò que necessiten per desenvolupar-se ser feliços i estar protegits i gaudir de salut?

Què necessiten els infants per estar protegits, per sobreviure, desenvolupar-se i participar? Si els infants necessiten tot això, llavors hi tenen dret? Qui és responsable d'assegurar que els infants gaudeixin d'aquests drets?

Preguntem al grup si mai han sentit parlar de la Convenció sobre Drets de l'infant (CDI). Els donem còpies de la versió adaptada per a infants o la **versió en [pòster de Fundesplai](#)**. Els expliquem que aquest document estableix allò a que els infants de tot el món tenen dret.

Animem els infants a comparar la llista de les necessitats dels infants amb la CDI. Quines necessitats de la vostra llista surten també a la CDI? Les marquem. Per què penseu que vosaltres mateixos heu pogut pensar en molts dels drets dels infants sense saber-ho?

Assenyalem que el grup tenia clar des del principi allò que els infants necessiten per desenvolupar-se i créixer, sense necessitat que cap adult els ho digués. I es que ells són experts a les seves vides! Explicuem que la CDI existeix per donar suport als drets dels infants: per tal de protegir i de donar als infants allò que necessiten, així com d'assegurar que puguin participar en el món que els envolta.

Recordeu

Caldrà adaptar l'execució segons les edats. A infantil es pot fer tot a través de titelles i/o peluixos reals, mentre que amb més grans es pot fer més a nivell de debat i reflexió.

Activitats prèvies per a noies i nois de 3 a 8 anys

02. El Taxi

Objectiu: Estimular els infants a què es visualitzin com a éssers únics, però amb els mateixos drets que les altres persones. Conscienciar en el respecte a la diferència.

Activitat

Es crearan dos grups, el de les persones que condueixen el taxi, i el de les persones que volen pujar-ne al taxi.

Al grup dels/de les taxistes se'ls donarà un paper que contindrà un motiu de discriminació (tipus: si es noi, si es noia, si és més alt que jo, si és més baix que jo, si té cabells curts, si té cabells llargs, si té cabells llisos, si té cabells rinxolats, si porta mitjons a ratlles, si porta mitjons llisos, si porta samarreta negra, si porta samarreta de color, si porta pantalons texans, si la seva pell és més fosca que la meua, si la seva pell és més clara que la meua...).

Les persones que fan de taxista es posaran en moviment (simulant conduir), mentre que les persones que volen agafar el taxi es mouen també aixecant la mà i demanant que el/la taxista s'aturi. Quan el/la taxista s'atura davant observa a la persona que vol pujar i:

- Si qui vol pujar SÍ té la “condició de discriminació” (per exemple al paper posava “si és una noia” i aquella persona és una noia), llavors aquella persona no podrà pujar al taxi i ho haurà d'intentar amb altres taxistes
- Si qui vol pujar NO té la “condició de discriminació” (per exemple posava “si és una noia” i aquella persona és un noi), llavors la persona puja al taxi i s'agafa de l'esquena del taxista, que segueix fent ruta i aturant-se davant de més persones que volen pujar.

Un cop finalitzada la dinàmica, reflexionem:

- Taxistes, com us heu sentit quan heu dit a la gent que no podia pujar?
- La resta, com us heu sentit quan no us deixaven pujar?
- Com us sentíeu quan veieu que altres persones podien pujar?
- Enteníeu per què altres podien i vosaltres no?
- Quines persones s'han quedat sense pujar a cap taxi?
- Com creieu que es senten les persones que a diari han de viure amb aquestes discriminacions?
- Alguna vegada, en la vostra vida real, us heu sentit així?

Activitats prèvies per a noies i nois de 3 a 8 anys

03. Peus quietes

Objectiu: comprendre la importància de tenir un nom i una nacionalitat.

Activitat

L'activitat és una adaptació del popular joc "peus quietes".

Col·loquem en una caixa targetes que contindran noms propis comuns de diferents països. Tantes targetes com persones hi juguin. Algunes d'aquestes targetes estaran en blanc. "Simbolitzen les persones apàtrides", és a dir, aquelles que no consten a cap registre civil i a la qual cap país reconeix la ciutadania.

Cadascun dels infants participants agafa una d'aquestes targetes. Només ell o ella coneixerà la seva identitat. Els infants que per atzar agafin les "targetes blanques" aviat se n'adonaran que resten excloses del joc perquè la persona dinamitzadora no els nombra.

L'educador/a dinamitza el joc i és qui té la pilota en tot moment. La llança a l'aire dient al mateix temps el nom d'un infant (noms de les targetes) i aquest ha d'intentar agafar la pilota el més aviat possible i dir : - peus quietes!- (la resta d'infants s'aturen), fer tres passes intentar tocar el que tingui més a prop.

Després d'unes quantes partides parem el joc i convidem al grup a compartir l'experiència.

- Com t'has sentit quan deien el teu nom?
- Com t'has sentit quan en cap moment se t'ha nomenat?

Expliqueu als infants com des del seu naixement van ser inscrits en un registre i que gràcies a aquest procediment poden gaudir de drets com anar a l'escola, al metge, etc.

- Sabíeu que al món hi ha infants que no han estat registrats al néixer? Quines conseqüències penseu que té?

Encara que, segons la Carta de Drets Humans, tota persona té dret a una nacionalitat, a la pràctica hi ha diferents situacions que poden provocar l'apatridia, com ara guerres civils, desaparició de països, decisions governamentals, pertinença a minories perseguides o conflicte entre legislacions. També són apàtrides els infants que no són registrats quan neixen. En l'actualitat hi ha diversos milions d'apatrides al món. Els apàtrides són un col·lectiu molt vulnerable perquè sovint no se'ls reconeixen drets bàsics, com ara l'educació o la salut. (Font: UNICEF).

Si voleu continuar aprofundint en aquest dret us suggerim l'activitat "Qui soc jo" de l'Escola de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Activitats prèvies per a noies i nois de 3 a 8 anys

04. L'elecció

Objectiu: valorar la importància de sentir-nos protegides i relacionar aquesta necessitat amb els Drets.

Activitat

Repartirem per l'espai diferents objectes (o imatges d'objectes). Posem els infants en situació que junt la seva família es veuen obligats a marxar de casa seva degut a un gran conflicte (en funció de l'edat podeu plantejar una situació real o imaginària), i que no saben si algun dia hi podran retornar.

Demanam que cada infant agafi aquell objecte que el fa sentir bé, i establim conversa col·lectiva:

- Per què hem triat aquest objecte? Què ens fa sentir?
- Si teniu aquest objecte a prop, teniu por?
- Quan estem lluny de casa i sense saber si podrem tornar mai, què ens agradaria tenir a prop?
- Qui són les persones responsables del nostre benestar? En quines situacions necessitem la seva protecció?

Si voleu continuar aprofundint en aquest tema us suggerim fer les activitats que conté el material "[La Maleta del Refugi](#)" de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat.

Activitats prèvies per a noies i nois de 9 a 16 anys

01. Viure o sobreviure

Objectiu: Reflexionar sobre quins són els elements bàsics i necessaris per viure dignament i prendre consciència que al món hi ha moltes persones que no tenen garantits aquests recursos mínims.

Activitat

Es començarà demanant a les persones participants que individualment facin un llistat de coses que creuen necessàries per a viure. Després se'ls donarà un llistat complementari creat per nosaltres. Caldrà reduir els dos llistats a un de sol i triar-ne 10 coses bàsiques.

Proposarem que endrecin la llista de les coses més importants a les menys importants, primer per parelles; un cop hagin consensuat, s'aproparan a una altra parella fins a trobar el consens i ser ja 4, i així successivament. Si són pocs participants, poden endreçar cada llista i després debatre en comú o inclús fer dibuixos amb aquelles coses que es necessiten per viure.

És recomanable temporalitzar aquesta fase de l'activitat.

Proposta de llistat complementari de necessitats:

- Amor
- Salut
- Família
- Casa (espai físic)
- Casa (llar)
- Religió
- Menjar
- Aigua
- Estudiar
- Fer esport
- Tenir diners
- Tenir amics
- Jugar
- Vacances
- Joguines
- Ordinadors, tv, mòbil..

Un cop finalitzada la dinàmica, generem un espai de reflexió:

- Per què són necessàries aquestes coses?
- Creiem que hi ha coses més importants que d'altres? Per què?
- Són necessàries les mateixes coses per a tots i totes?
- Tenim tot el que necessitem per viure?
- Li donem més importància a tenir allò que ens sembla més important o potser a tenir més coses encara que no siguin necessàries?
- (...)

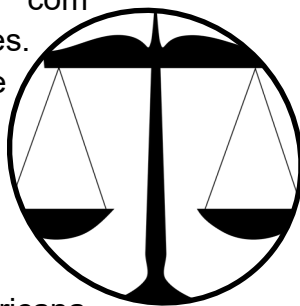
Activitats prèvies per a noies i nois de 9 a 16 anys

02. El mirall

Objectiu: Estimular les noies i els nois a què es visualitzin com a éssers únics, però amb els mateixos drets que les altres persones. Conscienciar en el respecte a la diferència.

Activitat

Caldrà disposar d'una sèrie d'imatges de diferents persones amb diverses característiques estereotipades, així com diverses capsetes que contindran les imatges. Aquestes fotos representaran a col·lectius que poden sentir-se discriminats o segregats per diferents motius. De cada col·lectiu hi haurà una imatge de cada gènere/sexe.

Algunes propostes:

- Diferents nacionalitats (europea, llatinoamericana, nord-americana, asiàtica, africana...)
- Diferents religions amb vestuari o accessoris que els caracteritzin (budista, cristiana, jueva, musulmana,...)
- Edats (infants, adults, gent gran...)
- Diferents professions (gerent, obrer/a, esportista, carnisser/a, conductor/a, cambrer/a, servei de neteja,...)
- Gènere (imatges estereotipades dels diferents gèneres i LGBTQ)
- Classes socials (pobresa, classe mitja i riquesa)
- Dues fotos, d'una dona i d'un home, el més neutral possible pel que fa a roba, gestos, cabells...)
- Per últim, un **mirall**.

Les imatges es mostraran una a una a les persones participants, dins de cada capseta, de manera que només aquesta persona pugui veure-la. A cada capseta hi haurà, com a mínim, 3 imatge dels diferents col·lectius abans mencionats i una quarta fotografia que serà la dona o l'home "neutres" i, en el fons, un mirall.

Es guiarà al grup d'infants amb diferents preguntes com per exemple (caldrà adaptar segons edats):

- Com creus que la societat o la resta de la gent el/la veu?
- Com penses que ell/a es senten respecte a com el/la veuen?
- Creus que és feliç? Creus que les coses li van bé?
- Series amiga o amic d'aquesta persona?

Es faran aquestes preguntes amb cadascuna de les fotografies fins a arribar al mirall. Es demanarà a les persones participants que no facin gestos verbals ni no verbals, per a què la resta no pugui anticipar que al fons hi ha un mirall.

Tot seguit generem un espai de reflexió:

- Totes les imatges em causen la mateixa sensació? Per què?
- Com t'has/us heu sentit quan has/heu vist el mirall?
- A més a més de en el mirall, us heu sentit reflectits o identificats amb alguna altra imatge? Amb quina?

També podeu muntar plafons que acompanyin la reflexió. Inclús es pot organitzar en una línia de capsetes estàtiques per la que les persones participants van passant d'una en una fins a finalitzar en la que conté el mirall i al costat un plafó amb les reflexions finals. L'activitat es pot complementar amb el visionat curtmetratge sobre discriminació i racisme. Mireu proposta 04.

Activitats prèvies per a noies i nois de 9 a 16 anys

03. L'elecció

Objectiu: Reflexionar sobre quins són els elements bàsics i necessaris per viure amb dignitat i mostrar empatia amb les persones que es veuen obligades a fugir dels seus països.

Activitat

Formem grups de 3 a 4 participants. A cada grup se li entrega una targeta on es descriu el motiu (conflicte armat, persecució política, efectes del canvi climàtic, etc) pel qual hauran de fugir d'on viuen i demanar asil en un altre país ja que probablement no hi podran retornar. Individualment hauran de fer un llistat amb les coses que s'emportarien i consensuar amb el seu grup quines 5 prioritzarien. És interessant acotar el temps per introduir un factor d'estrès.

Posem en comú els llistats i obrim un diàleg col·lectiu. Argumentem les raons que han motivat l'elecció.

Seguidament contrastem el que s'ha prioritzat amb imatges d'objectes reals de motxilles i maletes de persones refugiades. Tingueu preparades les imatges. Les trobareu en les següents fonts:

- [Això és el que porten les motxilles de les persones refugiades.](#)
- [Els objectes més preuats per als fills/es de la guerra.](#)

Explicuem que els Drets Humans estan basats en tot allò que necessitem per sobreviure i desenvolupar-nos amb dignitat.

Ampliem l'activitat presentant conceptes que potser desconeixen: persona migrant, refugiada, apàtrida, demandant d'asil, camp de refugiats, origen dels Drets Humans i els Drets de l'Infant, etc. A més a més, podeu situar algunes dades de context.

Recolzeu-vos en la dinàmica de "línia de foc". Consisteix en tenir una bateria d'afirmacions,... La persona que dinamitza llança per ordre cadascuna de les afirmacions i els infants s'han de situar a una banda o a una altra en funció de si estan d'acord o no o si la resposta és falsa o certa. Posteriorment es comenta.

A tall d'exemple:

- **70,8 milions de persones han migrat forçosament al món durant el 2018.** Veritat. 70,8 milions segons les darreres dades recollides per ACNUR és la quantitat de persones que s'han vist obligades a emprendre un viatge fugint de la guerra, la pobresa, la injustícia. És la major crisi humanitària després de la Segona Guerra Mundial.
- **Abans de la caiguda del mur de Berlin l'any 1989 hi havia més murs i fronteres que ara.** Fals. Abans de la caiguda del mur hi havia poc més d'una dotzena. Més de 70 murs fronterers es comptabilitzen avui. Equival a la distància entre el nostre país i Malàisia. És a dir, 12.000 km de murs. Des de principis del segle XXI, Europa ha anat construint tanques i murs per intentar blindar les seves fronteres exteriors al transit de persones migrades. Alguns moviments socials han batejat aquest fenomen amb el nom d'Europa Fortalesa".

Activitats prèvies per a noies i nois de 9 a 16 anys

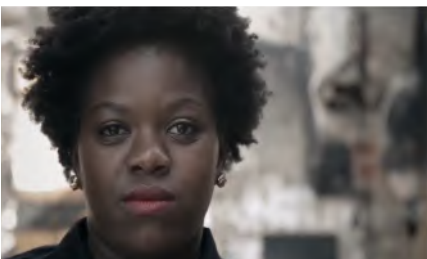
04. Cinema social

Objectiu: generar un espai de reflexió a partir del visionat d'alguns dels curtsmetratges proposats.

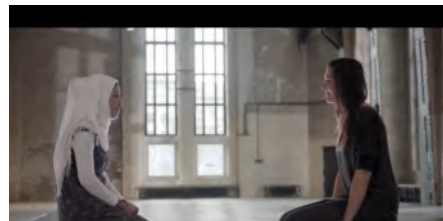
Seccioneu els que considereu més adients i organitzeu un videofòrum amb el vostre grup. Aquests curts tenen una durada molt breu, entre 2 i 5 minuts.

Pots veure el futur? Aquest curt ha estat realitzat per Infants sirians. Mostra els seus somnis. Projecte Plural +
<https://youtu.be/7JuMKDzH1BQ>

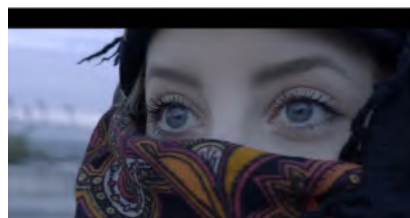
Som Humanes Persones migrants d'Àfrica parlen dels estereotips associats a les seves diferents nacionalitats. Projecte Plural +
<https://youtu.be/owmeYevqOuU>

Más allá de la Frontera. Mirar-se als ulls durant 4 minuts pot transformar la nostra manera de veure i relacionar-nos amb les altres persones. Amnistia Internacional
<https://youtu.be/dkr-olA5Wyc>

Colze a colze. Una mirada sobre el fenomen de l'exclusió i el valor de l'amistat per fer-hi front. Projecte Edufilms de Fundesplai.
<https://vimeo.com/275235677>

Jo soc Aliya Aquesta història ens endinsa en la ment d'una noia refugiada que tracta els problemes que van esclatar durant la guerra a Síria. Projecte Plural +
<https://youtu.be/80eZuSGQtUQ>

#30nuspelsdrets

01. Gimcana “Una Mar de Drets”

02. Lectura Manifest

03. Acció simbòlica col·lectiva

**Jornada
Lúdica festiva**

20 i 23 de novembre

Jornada Lúdica Festiva: 20 i 23 de novembre

01. Gimcana “Una Mar de Drets”

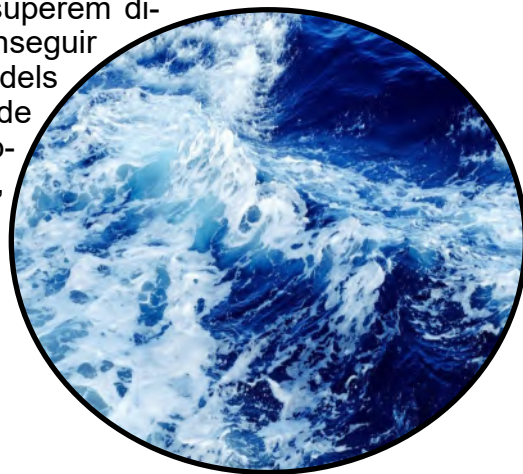
Objectiu: Conèixer els principals Drets dels Infants i sensibilitzar i mostrar empatia vers les situacions de vulneració de drets que es viuen en els processos migratoris.

Presentació

Quantes persones es veuen obligades a fugir del seu país? En quina situació de desemparament i de vulnerabilitat queden atrapades aquestes persones? Quants Drets Humans es queden pel camí?...

“Una mar de Drets” és una gimcana que ens aproparà, de forma lúdica, a la coneixença dels Drets Humans més bàsics que tant sovint es veuen vulnerats i, en especial, els dels infants.

Es tracte d'un joc on caldrà que superem diverses proves abans d'aconseguir l'objectiu final: **Rescatar els Drets** dels Infants dins d'una mar plena de dramàtiques dades sobre els processos migratoris que, sens dubte, no ens deixarà indiferents.

Qüestions prèvies

L'inici de la gimcana anirà precedit d'un breu recordatori sobre l'existència de la Declaració Universal de Drets Humans (1948) i, especialment, la Convenció sobre els Drets de l'Infant (20 de Novembre de 1989).

Aprofiteu el **pòster dels drets de l'infant (veure annex)**, per parlar-ne. És important que sigui present i visible.

- Organitzarem els infants en equips.
- Cada equip participant rebrà una **targeta on indicarem l'ordre de les proves**.
- A cada prova pot participar més d'un equip.

Proves i enigma

A mesura que **superem les diferents proves** de la gimcana **aconseguirem unes peces** que ens serviran per resoldre un enigma que s'amaga en un gran text. **L'enigma és el poema “Podries” que està incomplet.**

Més proves: jocs d'arreu del món

Aquesta **gimcana consta de 4 activitats** però podeu ampliar –la fàcilment introduint alguna prova relacionada amb la **descoberta de jocs d'alguns dels països d'origen de les persones refugiades** (Afganistan, Congo, Somalia, Colòmbia, Sudán, Eritrea, etc).

Trobareu molts jocs en aquest llibre [“Juegos multiculturales”](#).

Jornada Lúdica Festiva: 20 i 23 de novembre

Prova: el Vaixell humanitari

Per fer aquesta prova caldran com a mínim dos equips participants.

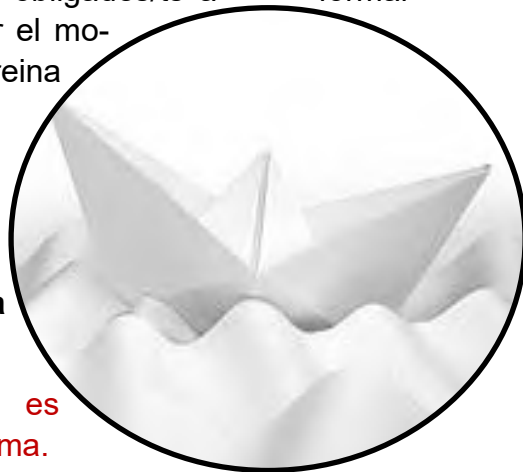
És una adaptació del joc del mocador cooperatiu, però en comptes de cridar números es criden Drets dels Infants (la Pau!, la Igualtat! La Salut!...).

Els dos equips es situen enfrontats, un a cada extrem de la pista o zona de joc, mentre que al mig es situa una 3a persona que subjecta un mocador. Les persones de cada equip (que prèviament s'han identificat amb aquell Dret), hauran de sortir corrents cap al centre de la pista cada vegada que sentin cridar el seu Dret. L'objectiu és arrencar el mocador i tornar a la zona del teu equip sense que l'equip contrari t'intercepti.

També es pot jugar en la variant cooperativa cridant a 2, 3 o 4 drets a la vegada, que es veuran obligades/ts a formar diferents figures per anar a agafar el mocador (la carreta, la cadireta de la reina o l'elefant...)

Penseu a fer targetes amb els drets o amb els dibuixos del pòster per identificar a cada jugadora o jugador.

Cada mocador aconseguit es bescanviarà per una peça de l'enigma.

Prova: desfer el nus

Aquesta prova s'iniciarà amb una reflexió sobre la vulneració dels Drets dels Infants i dels Drets Humans de totes les persones en els processos de migració forçats, parlarem de fronteres físiques, però també dels "altres murs", els interns, interpel·lant al procés d'autorevisió interna.

De manera simbòlica realitzarem la dinàmica del nus humà que consisteix en que cada equip s'agrupi sobre si mateix i tots les persones que en formen part es donin la mà de la manera més enrevessada o creuada possible. Nosaltres com a monitores i monitors revisarem que totes les mans estiguin agafades i que estiguin el més creuades possible.

L'objectiu del joc és aconseguir desfer el nus i formar una rotllana oberta sense que en cap moment els membres de l'equip es deixin anar de les mans. No és necessari que les persones quedin mirant a dins de la rotllana, poden mirar cap a dins o cap a fora, el que és important és que ja no hi hagi cap nus i que en cap moment s'hagin deixat anar les mans.

Finalitzada la prova cada equip aconsegueix una peça de l'enigma

Jornada Lúdica Festiva: 20 i 23 de novembre

Prova: la ruta marítima

Introduïrem l'activitat parlant de la tasca solidària que realitzen moltes persones i entitats per protegir i acollir les persones que fugen dels seus països. Persones que per damunt de tot defensen els Drets Humans.

Els equips trobaran un espai o una zona plena de vaixells de paper. Aquests vaixells tindran missatges escrits. Alguns ens donaran dades sobre les migracions, sobre les seves conseqüències i sobre les seves causes (per exemple: Més de 70,2 milions de persones desplaçades a la força cada any / Més de 4500 persones mortes o desaparegudes intentant migrar, la meitat d'elles al mediterrani / Convertides en persones "il·legals", "indocumentades", "sense identitat" / Violència de gènere / Elevació de les temperatures /etc).

Però, entre aquest mar de tristes dades, també trobaran els **"vaixells dels Drets"**. L'objectiu de la prova és aconseguir el màxim nombre de vaixells de drets.

Totes aquestes dades, drets i frases estaran escrites per la part de sota del vaixell. Per tant, a simple vista, des de fora no es diferencia quins són uns o altres. Els equips només veuran un terra ple de vaixells de paper.

Els equips **hauran de sortir a "navegar"** per l'espai de joc amb uns simbòlics "vaixells de rescat" (per exemple: plataformes amb rodes, infants amb els peus lligats, esquís cooperatius, joc de pescar....) **per rescatar els "vaixells dels Drets"**.

Disposaran d'un temps determinat per aconseguir quants més vaixells millor.

Però no val que una persona surti i agafi qualsevol vaixell de paper amb Drets o que els agafi tots. **Hi ha una sèrie de regles:**

- Només es pot rescatar un "vaixell per viatge".
- El vaixell no es considera rescatat si no es torna amb ell fins a la zona de "port" on estan les nostres companyes i companys d'equip.

En finalitzar la prova **descobrim la informació que contenen els vaixells rescatats. En parlem i recordem la importància de reivindicar els drets per a tothom.**

Finalitzada la prova cada equip aconsegueix una peça de l'enigma

Fonts amb dades actualitzades sobre migracions forçoses

ACNUR. <https://www.acnur.org/5d09c37c4.pdf>

CEAR. https://www.cear.es/wp-content/uploads/2019/07/INFORME_CEAR_2019.pdf

ECODES. <https://migracionesclimaticas.org/wp-content/uploads/2018/11/Informe-migraciones-climaticas-una-aproximacion-al-panorama-actual.pdf>

Jornada Lúdica Festiva: 20 i 23 de novembre

Prova: teixir nusos de fraternitat

Destinarem un espai del pati, de la sala o de la plaça a crear una **Xarxa Col·lectiva a partir de cordes i nusos**. Un espai simbòlic on es recolliran missatges i desitjos per a la defensa dels drets.

En aquesta prova **aprendrem a fer nusos**. Podem tenir:

- **Nus mariner** que ens vincula al mediterrani,.....
- **Nus d'escalada** que ens evoca protecció, seguretat, confiança,.....
- **Nus de teixir** per compartir, fer xarxa,....
- **Nus de sabata**, es el primer que aprenen els infants.....

En aquest espai hauria d'haver material divers: retalls de cartolina, cintes, agulles d'estendre, retoladors de diferents mides, colors, bolígrafs, diferents tipus de cordes i cordills de colors, tisores,.....

Pot ser que totes dues coses estiguin al mateix espai, o destinar un espai per aprendre a fer nusos i un altre per expressar el diseg, pensament....que volem teixir....

Tots aquests nusos i desitjos s'integraran a la xarxa col·lectiva.

Finalitzada la prova cada equip aconsegueix una peça de l'enigma

Recursos per aprendre a fer nusos amb diferents tècniques

<http://www.xtec.cat/~jroca1/nusos.htm>

<https://www.freskibo.es/ca/los-5-nudos-marineros-basicos-tenes-conocer/>

Jornada Lúdica Festiva: 20 i 23 de novembre

Prova: repte final, el missatge misteriós

Els equips que hagin superat totes les proves podran **començar a resoldre el missatge misteriós**.

Al fons de l'espai o estança trobarem un poema al qual li falten algunes paraules o frases. Aquestes paraules o frases que falten són les peces que han aconseguit través de les proves. Per tant haurem d'omplir els forats col·locant la peça correcta.

La qüestió és que **hi haurà més forats que no pas peces hagin aconseguit**.

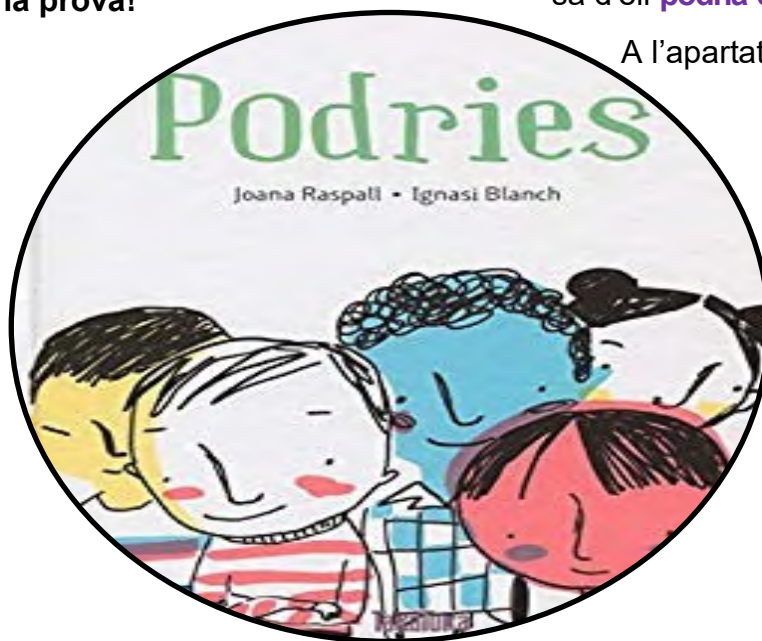
Caldrà que s'adonin que en realitat necessiten dels altres equips desxifrar el misteri.

Necessiten cooperar per resoldre la prova!

Aquest és el POEMA de la Joana Raspall. En color les paraules que podeu convertir en les peces que anireu donant als equips quan vagin superant les diferents proves:

Podries, podries **ser blanc**, podries **ser negre**... Un altre **país** fóra casa teva, i diries "sí" en un altra **llengua**. T'hauries ciat **d'una altra manera** més bona, potser; potser, més **dolenta**. Tindries més sort o potser **més pega**... Tindries amics i **jocs** d'una altra mena; duries vestits **de sac** o de seda, sabates **de pell** o tosca espadenya, o aniries nu perdut per **la selva**. Podries llegir **contes** i poemes, o no tenir **llibres** ni saber de lletra. Podries menjar coses **llamineres** o només crostons eixuts de pa negre. Podriespodries... Per tot això **pensa** que importa tenir LES **MANS BEN OBERTES** i ajudar qui ve fugint de la **guerra**, fugint del **dolor** i de la pobresa. Si tu fossis nat a la seva terra, la tristesa d'ell **podria ser teva**.

A l'apartat dels annexos trobareu una còpia del poema.

Jornada Lúdica Festiva: 20 i 23 de novembre

02. Lectura del manifest

Cal donar importància al moment de la lectura del manifest perquè els infants **comprenguin el valor mobilitzador i activista de la jornada.**

El 20 de novembre és més que una jornada festiva. És una **trobada reivindicativa**, on reclamem als governs i a la societat que vetllin per l'acompliment dels Drets de l'Infant aquí i arreu del món.

Per això, és imprescindible que uns dies abans del 20 de novembre **treballem amb els infants el manifest col·lectiu** (veure annex), Perquè el facin seu i incloguin les seves idees i demandes.

De la mateixa manera, és important que siguin els mateixos infants els qui el llegeixin.

03. Acció simbòlica col·lectiva

Cada any, finalitzem la jornada participant d'una **acció col·lectiva simbòlica** que fotografiem i difonem a través de les xarxes.

Recordeu el cor de l'enCORatja't? Doncs bé, enguany proposem la **Creació d'un gran NUS com a símbol dels valors que promovem.**

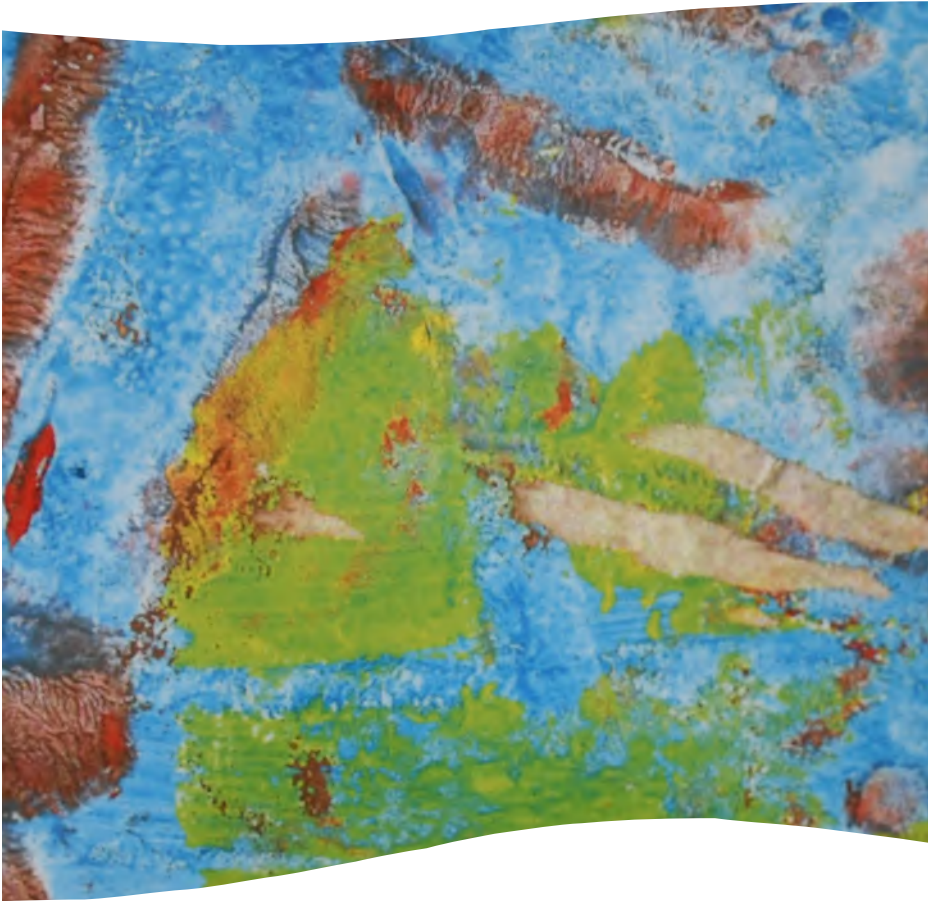
Cada centre, conjuntament amb els infants i joves, triaran la forma en què es plasmarà aquest gran NUS: gran nus humà, teixit, dibuixat al terra...

L'objectiu és **implicar la ciutadania en la construcció d'aquest NUS i enregistrar-lo per difondre'l a través de les xarxes.**

Hashtag: **#DretalLeure** i **#30nuspelsdrets**

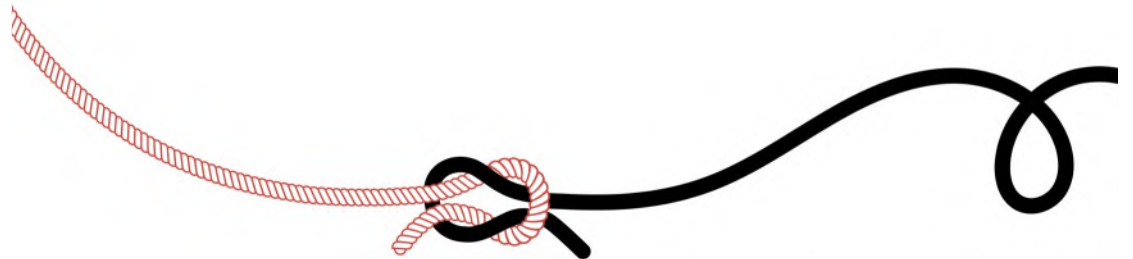

#30nusospelsdrets

- ⇒ **Manifest 2019**
- ⇒ **Circular famílies**
- ⇒ **Pòster Drets de l'infant**
- ⇒ **Poema *Podries* de Joana Raspall**

Annexos

MANIFEST DRETS DE L'INFANT 2019

El dia 20 de novembre els infants i joves celebrem els nostres drets', ja que, com a ciutadanes i ciutadans que som, tenim drets i deures. A més a més, aquest any és especial perquè fa 30 anys que es van reconèixer els nostres drets i deures i malgrat tot, encara no es compleixen.

Els **infants i joves de la Federació Catalana de l'Esplai i Fundesplai** sortim als carrers, places, escoles i instituts per festejar aquest dia i reivindicar el nostre dret al lleure i al joc, amb igualtat de condicions sigui quina sigui la nostra diversitat. Junes volen **manifestar**:

- Que jugar ens ajuda a aprendre, a relacionar-nos, a crear, a imaginar i a participar.
- Que tots els infants hem de poder gaudir del lleure i del joc.
- Que volem que nosaltres i els adults ens unim per lluitar contra els murs que dia a dia van creixent i que ens separen com a humanitat.
- Que t'uneixis per la igualtat i per defensar els drets de tots els nens i nenes del món amb les quals ens sentim units i unides.

Aquest any els jocs que farem, als carrers i a les escoles, tenen a veure amb la igualtat, la identitat, la salut i la vida i la protecció sense distinció d'origen. Perquè jugant podem construir una societat millor, lliure d'exclusions i de qualsevol forma de violència.

Per aquest motiu **reivindiquem**:

- Que els partits polítics i els Ajuntaments ens ajudin a aconseguir que cap infant i jove no es quedi sense activitat de lleure (menjadors, extraescolars, esplais, caus, casals, colònies, etc.).
- Que es reconegui la importància de les entitats i espais educatius de lleure i dels seus professionals, les nostres monitores i monitors.
- Que les activitats de lleure siguin de qualitat: educatives, creatives, divertides, participatives, innovadores, solidàries, etc.
- Que tothom (lleure, escola, ciutat, mitjans...), assumeixi el compromís d'educar-nos en els valors de l'amistat, la comprensió, la pau, el respecte, la cura, la igualtat entre sexes... i que puguem escollir amb llibertat el que desitgem ser per ser persones felices, crítiques i compromeses amb el món que ens envolta.
- Que amb aquests nusos, teixim una xarxa d'ajuda i transformació entre persones, perquè cap infant i jove del nostre planeta hagi de combatre mai sola les injustícies i la pèrdua dels seus drets.

Som infants, som ciutadanes i ciutadans del món compromeses amb un present i un futur millor! Ajudeu-nos a fer-lo realitat!

Milions de persones
desplaçades forçosament

Són els km que sumen els
més de 70 murs que
divideixen el món

AQUEST VAIXELL CONTÉ UN MISSATGE IMPORTANT

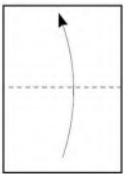

ELS INFANTS SEMPRE TENIM DRETS!

ENTORN SALUDABLE IGUALTAT

Atenció especial identitat

Participació i
llibertat

1. Plegueu per la metitat. Aquestes
cares han de quedar plegades dins

educació,
lleure i joc

PROTECCIÓ

vida i salut

Pau i benestar

AMOR, COMPENSIÓ I FAMILIA

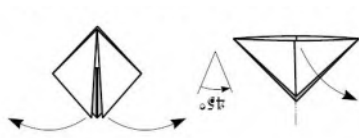
MISSATGE IMPORTANT

AQUEST VAIXELL CONTÉ UN

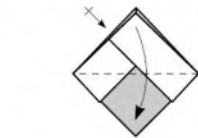

Són els milions de persones
que seran migrants per
causas climàtiques en els
propers 50 anys.

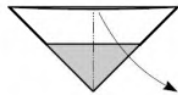
És el nombre de persones
que cada dia han de fugir de
les seves llars

desplega les puntes
8.- Torna a fer pas 6 i finalment

7.- Plegueu cap a dalt,
per darrera també

6.- Després obriu
per la meitat cap a
fora

5.- Plegueu aquesta part
rectangular cap a dalt i
després plegueu les
puntes cap endarrera
(igual que el pas 4).

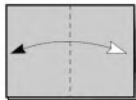
12.000

8'07

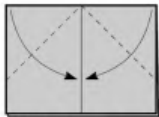
37.000

300

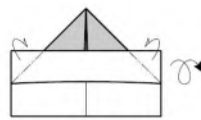
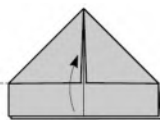
2.- Plegueu per la meitat i torna
a desfer, només per a que el
mig us quedi marcat.

3.- Plegueu les puntes cap al
centre: el punt blau cap al blau i
taronja cap al taronja.

4.- Plegueu aquesta part rectangular
cap a dalt i després plegueu les puntes
cap endarrera. Després dona-li la volta.

POEMA “PODRIES” JOANA RASPALL

Si haguessis nascut
en una altra terra,
podries ser blanc,
podries ser negre...

Un altre país
fóra casa teva,
i diries "sí"
en un altra llengua.

T'hauries criat
d'una altra manera
més bona, potser; potser,
més dolenta.

Tindries més sort
o potser més pega...

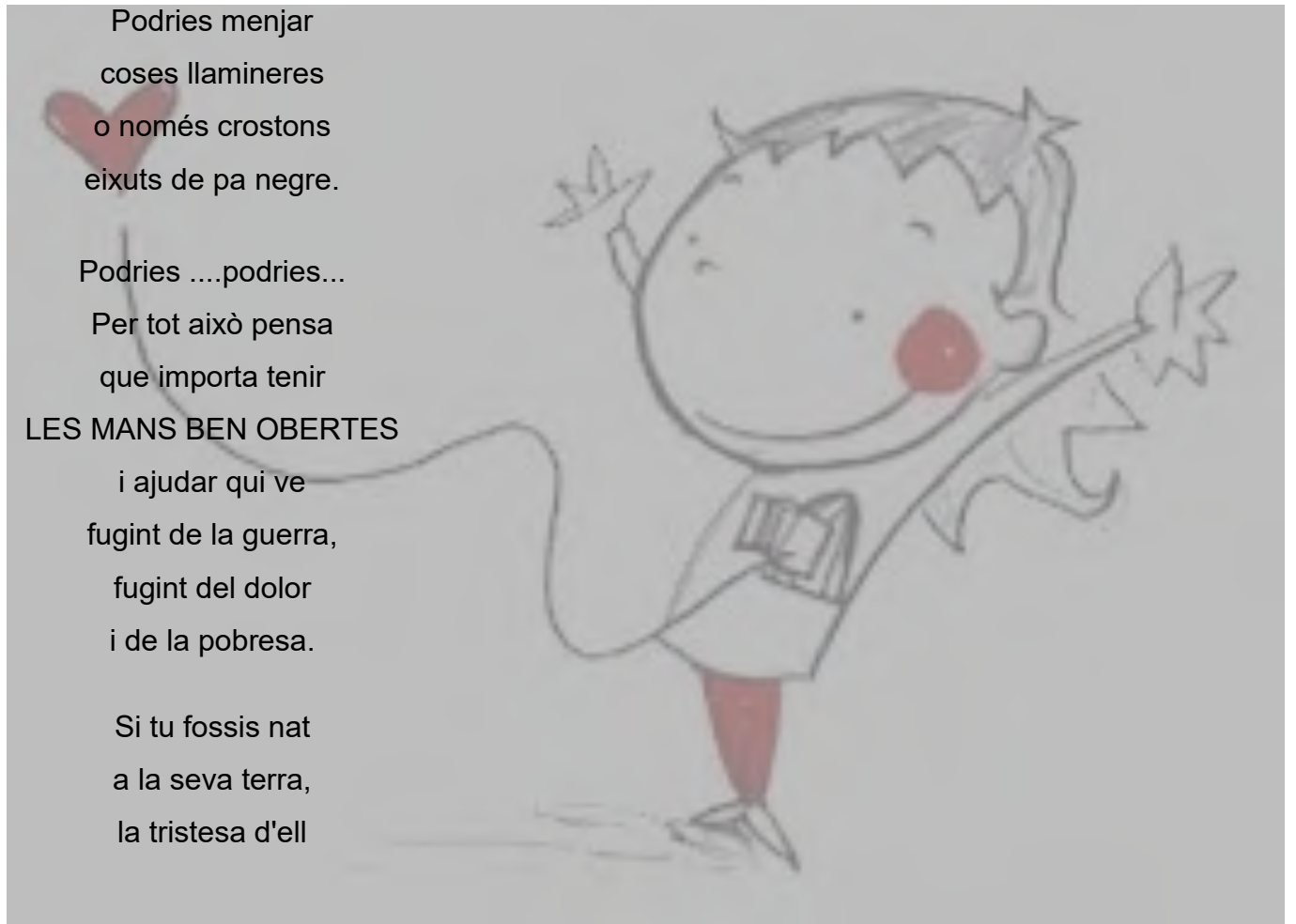
Tindries amics
i jocs d'una altra mena;
duries vestits
de sac o de seda,
sabates de pell
o tosca espardenya,
o aniries nu
perdut per la selva

Podries llegir
contes i poemes,
o no tenir llibres
ni saber de lletra.

Podries menjar
coses llamineres
o només crostons
eixuts de pa negre.

Podriespodries...
Per tot això pensa
que importa tenir
LES MANS BEN OBERTES
i ajudar qui ve
fugint de la guerra,
fugint del dolor
i de la pobresa.

Si tu fossis nat
a la seva terra,
la tristesa d'ell

PÒSTER DRETS DE L'INFANT VERSIÓ FUNDESPLAI

